

IMPORTANCE OF SMART TOURISM IN IMPROVING TOURISM MANAGEMENT

Valiyev Hasan Sunnatillo o'g'li

Chirchik State Pedagogical University

3rd grade student

Sh. G. Shomurodova

Chirchik State Pedagogical University

The head of the Department of Tourism, Ph.D

e-mail: khasanvaliyev14@gmail.com

ARTICLE INFO

Received: 28th June 2024

Accepted: 04th July 2024

Online: 05th July 2024

KEY WORDS

Smart tourism,
Information and
communication
technologies, Cloud
accounting, Human
capital, artificial
intelligence, Big Data.

ABSTRACT

In this scientific article, the concept of smart technologies, tourism, smart tourism development and the scientific developments on the works being carried out in this regard are studied and opinions and comments are presented.

TURIZM BOSHQARUVINI TAKOMILLSHTIRISHDA SMART TURIZMNING AHAMIYATI

Valiyev Hasan Sunnatillo o'g'li

Chirchiq davlat pedagogika universiteti

3-bosqich talabasi

Sh.G'. Shomurodova

Chirchiq davlat pedagogika universiteti

Turizm kafedrası mudiri g.f.f.d(PhD)

ARTICLE INFO

Received: 28th June 2024

Accepted: 04th July 2024

Online: 05th July 2024

KEY WORDS

Aqlli turizm, Axborot-
kommunikatsiya
texnologiyalari, Bulutli
hisob, Inson kapitali,
sun'iy intellekt, Big Data.

ABSTRACT

Ushbu ilmiy maqolada aqlli texnologiyalar, turizm, aqlli turizmni rivojlantirish konsepsiyasi va bu borada olib borilayotgan ishlar bo'yicha ilmiy ishlanmalar o'rganilib, fikr va mulohazalar bayon etilgan.

Kirish. Texnologiya misli ko'rilmagan sur'atlarda rivojlanmoqda, tubdan o'zgarib bormoqda va hayot tarzimizni o'zgartirishda davom etmoqda. So'nggi yillarda biz sayyohlar va yo'nalishlar o'rtasidagi o'zaro ta'sirlardan kelib chiqadigan ma'lumotlarni to'playdigan sensorlar tomonidan qo'llab-quvvatlanadigan jismoniy va raqamli olamlarning yaqinlashishiga

guvoh bo'ldik. Smart turizm hozirgi va kelajak landshaftini shakllantiruvchi qiziqarli texnologik dasturlardan biridir.

Smart Tourism Management – turizm bilan bog'liq turli faoliyat va operatsiyalarni yagona platformaga birlashtirgan ilg'or dasturiy yechim bo'lib, turizm tajribasini boshqarish va yaxshilash uchun markazlashtirilgan tizimni taklif etadi. Bu sayyohlik organlari, korxonalar va tashrif buyuruvchilarga ma'lumotlarga kirish va almashish, bron qilishni osonlashtirish, diqqatga sazovor joylarni boshqarish va sayohat imkoniyatlari va xavfsizlik choralari bo'yicha real vaqtda yangilanishlarni taqdim etish imkonini beradi. Platforma shaxsiylashtirilgan va uzluksiz sayohat tajribasini taqdim etish, sun'iy intellekt (AI), katta ma'lumotlar tahlili va Cloud accounting kabi texnologiyalarni birlashtiradi.

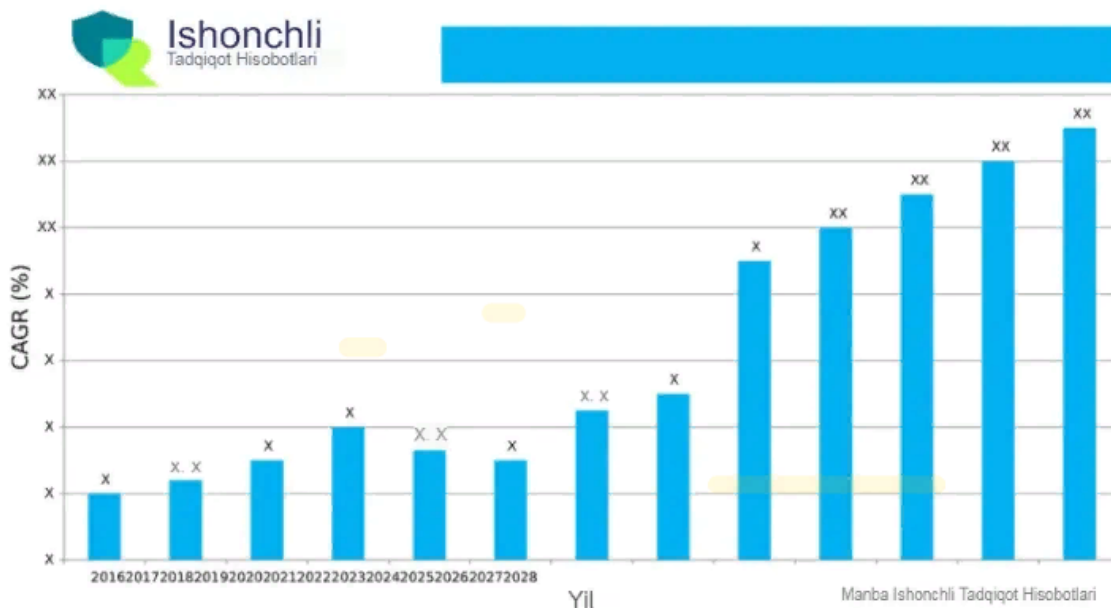
Integratsiyalashgan smart turizmni boshqarish platformasi bozorining kelajakdagi istiqbollari juda istiqbolli va sezilarli o'sishning guvohi bo'lishi kutilmoqda. Sayohatning mashhurligi va texnologiyani yaxshi biladigan sayyohlar sonining ortib borishi bilan umumiy sayohat tajribasini yaxshilaydigan keng qamrovli yechimlarga talab ortib bormoqda. COVID - 19 pandemiyasi e-sayohat platformalarining joriy etilishini yanada tezlashtirdi. Chunki, u turizm sohasida aloqasiz xizmatlar, real vaqtda ma'lumot va xavfsizlik choralari muhimligini ta'kidladi.

Integratsiyalashgan smart turizm boshqaruv platformalarining joriy bozori allaqachon butun dunyo bo'ylab barqaror o'sishni ko'rsatmoqda. Ushbu platformalar turizm organlari, sayyohlik agentliklari, mehmonxonalar va transport xizmatlarini ko'rsatuvchi provayderlar tomonidan operatsiyalarni soddalashtirish, mijozlar ehtiyojini qondirish va raqobatdosh ustunlikka erishish uchun foydalaniladi. Bozor yuqori raqobatbardosh va sotuvchilar mijozlar bazasini kengaytirish va ilg'or xususiyatlarni taklif qilish uchun innovatsiyalar va strategik hamkorlikka e'tibor qaratmoqda.

Umuman olganda, integratsiyalashgan smart turizm boshqaruv platformalari bozori 10% darajasida o'sishi prognoz qilinmoqda [15]. Quyidagi keltirilgan 1-diagrammada ko'rishimiz mumkin:

Diagramma 1.

Smart turizm boshqaruv platformalari bozori o'sishi

Manba: Elektron manba: [<https://reliableresearchreports.com/surishtiruv/so'rov-namuna/1852692>]

Texnologiyalar integratsiyasining kuchayishi va turizmni boshqarishning samarali yechimlariga bo'lgan ehtiyojning ortishi bozorning o'sishiga turtki bo'lib, uni mavjud o'yinchilar uchun ham, yangi ishtirokchilar uchun ham qiziqarli va istiqbolli sanoatga aylantiradi.

Umuman olganda, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) va xususan, cloud accounting texnologiyalari sohasidagi yutuqlar turistik yo'nalishlar va yetkazib beruvchilarning biznesni rejalashtirish bo'yicha qarorlar qabul qilishni optimallashtirish va turizm tajribasi sifatini yaxshilash uchun smart texnologiyalardan foydalanishga undamoqda. Aqilli turizmni yaxshilash uchun innovatsion vositalar va yondashuvlarni ishlab chiqish uchun AKTdan foydalanishning o'sib borayotgan hodisasiga ishora qiladi.

Turizm dunyodagi eng tez rivojlanayotgan va eng muhim iqtisodiy tarmoqlardan biri bo'lib, dunyo bo'ylab jamoalar uchun iqtisodiy o'sishning asosiy tarkibiy qismlaridan biridir. Turizmning asosiy talabi dunyoning turli burchaklaridan tobora ko'proq sayyohlarni jalb qilish. Turizm, shuningdek, iqtisodiyotning boshqa tarmoqlariga qaraganda ayollarning ishchi kuchi, ayollar tadbirkorligi va ayollar etakchiligida biznesda ishtirok etishi uchun yaxshi imkoniyatlar yaratayapti. 2018 yilda Butunjahon turizm kuni "turizm va raqamli transformatsiya" deb nomlanadi[13]. Raqamli texnologiyalar turizmga ulkan salohiyatga ega va allaqachon bir nechta funktsiyalarda qo'llanilmoqda. Bu Jahon banki tomonidan olib borilgan bir nechta tadqiqotlar davomida ta'kidlanadi.

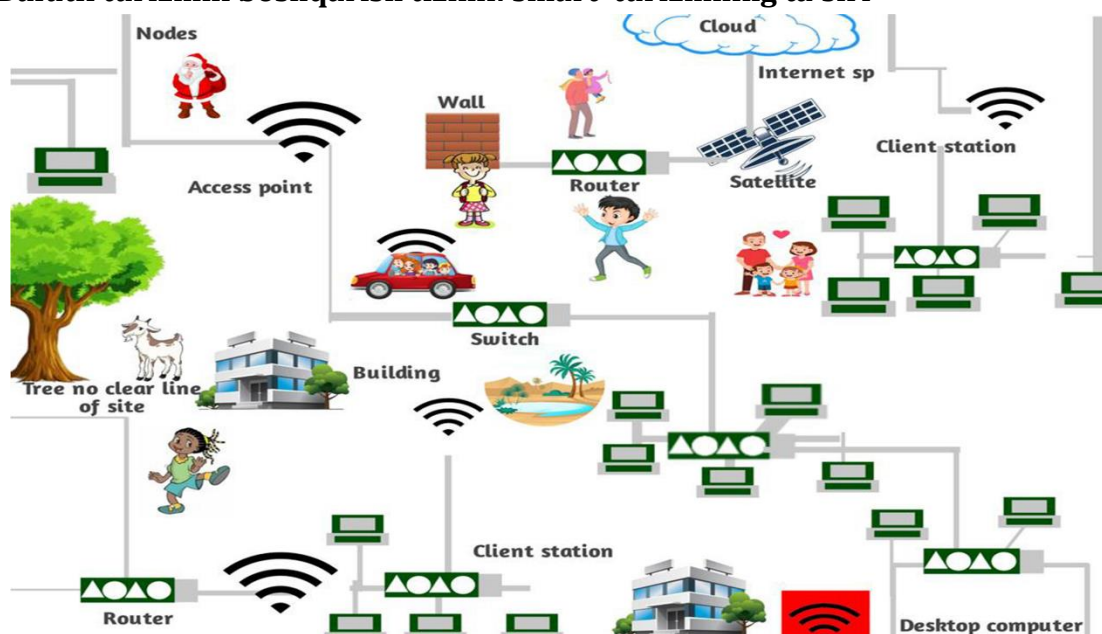
Aqilli turizm kontseptsiyasi IBM kompaniyasining Smart Planet va Smart City loyihalari zaruratidan kelib chiqqan. Smart texnologiyalar innovatsiyalarni rag'batlantiradi hamda barqaror rivojlanishni ta'minlagan holda raqobatbardoshlikni oshiradi. Misol uchun, 2019-yilda Yevropa Ittifoqi mutlaqo yangi tashabbus — Yevropa smart turizm poytaxtini ishga tushirdi. Ushbu tashabbus Yevropa shaharlarini tashabbuslarini taqdirleydi va ularga smart turizm yo'nalishlari (STD) sifatida o'zlarining amaliyotlarini baham ko'rish imkoniyatini beradi.

Ushbu tashabbus maqsadlari uchun STD AKTga asoslangan vositalar orqali turizm va mehmondo'stlik mahsulotlari, xizmatlari, bo'sh joylari va tajribalariga kirishni osonlashtiradigan maqsad sifatida aniqlanadi. Bundan tashqari, STD sog'lom ijtimoiy va madaniy muhit bo'lib, u shaharning ijtimoiy va inson kapitaliga e'tibor qaratish orqali yaratilishi mumkin.

Smart turizm - inson tajribasining smart texnologiyalar bilan dinamik aloqasi sifatida tavsiflanadi. Smart turizmning maqsadi innovatsion texnologiyalardan foydalanish orqali resurslarni boshqarish samaradorligini oshirish, raqobatbardoshlikni oshirish va barqarorlikni oshirishdir. Shu sababli, to'lov usullaridan tortib turli interaktiv faoliyatlarga o'z operatsiyalarini modernizatsiya qilishga tobora ko'proq yo'nalishlar qo'shilmogda. Ya'ni quyidagi 1-chizmada keltirib o'tilgan.

1-chizma.

Bulutli turizmni boshqarish tizimi: smart turizmning ta'siri

Manba: *Journal of Cloud Computing* (Fang Yin¹, Xiong Yin², Jincheng Zhou³, Xinli Zhang^{1*}, Ruihua Zhang^{3,4}, Ebuka Ibeke⁵, Marvellous GodsPraise Iwendi⁶ and Mohammad Shah^{7*})

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) odamlarga o'zlarining portativ qurilmalarida dam olish, madaniyat, ta'lim va boshqalar bilan bog'liq cheksiz raqamli kontentdan foydalanish imkoniyatini berdi. Bulutli turizmni boshqarish tizimining (TCMS) arxitekturasi yuqoridagi chizmada ko'rsatilgan. Texnologiyaning evolyutsiyasi turli sohalarda iste'molchilarning xatti-harakatlarini o'zgartirdi va sayohat sanoati ham bundan mustasno emas. AKT bir qator afzalliklarni taqdim etadi, jumladan, jarayonni avtomatlashtirish tezlikni oshiradi, xatolarni kamaytiradi va xarajatlarni kamaytiradi, bularning barchasi turizm sanoatida muhim ahamiyatga ega. Mahsulotlar va xizmatlarni sotib olish va sotish, shuningdek, videolar, tasvirlar va boshqalarni uzatish imkonini beruvchi xavfsiz jarayonlar bo'sh vaqtni qidirayotgan iste'molchilar uchun motivatsiya yaratadi [2]. Turizm bozori turistik talab tendentsiyalari nuqtai nazaridan dinamik bo'lib, iste'mol odatlarini o'zgartiradi va turli xil

mahsulotlarni ishlab chiqarishga imkon beradi. Bu ushbu ehtiyojni qondirish uchun aqlli turizm marshruti deb nomlangan marshrut modelini yaratishga olib keldi.

Xulosa

Smart turizm turizm boshqaruvini takomillashtirishda katta ahamiyatga ega. Raqamli texnologiyalar, sun'iy intellekt va tarmoqlar yordamida turizm sektori yanada samarali, innovatsion va foydalanuvchilar uchun qulay bo'ladi. Bu turizm sohasi samaradorligini oshiradi, turistlar uchun yangi xizmatlar yaratadi va barqaror rivojlanishni ta'minlaydi. Smart turizm orqali turistik ma'lumotlar tez va oson yetkazib beriladi, resurslar samarali boshqariladi va turistlar xavfsizligi yuqori darajada ta'minlanadi.

Takliflar

Raqamli infratuzilmani rivojlantirish: Turistik obyektlar va xizmatlar raqamli texnologiyalar bilan jihozlanishi kerak. Wi-Fi, mobil ilovalar va boshqa raqamli xizmatlar keng joriy etilishi zarur.

Ma'lumotlarni tahlil qilish va personalizatsiya: Turistlar haqidagi ma'lumotlar yig'ilishi va tahlil qilinishi kerak. Bu orqali ularga individual xizmatlar va tavsiyalar taklif etish mumkin.

Barqaror turizmni rag'batlantirish: Smart texnologiyalar orqali ekologik toza va barqaror turizmni rivojlantirish uchun chora-tadbirlar ko'rish zarur. Chiqindilarni kamaytirish va energiyani tejashga e'tibor qaratish lozim.

Xavfsizlikni oshirish: Turistlarning xavfsizligini ta'minlash uchun smart texnologiyalarni qo'llash lozim. Favqulodda vaziyatlarda tezkor choralar ko'rish imkoniyatlarini yaxshilash kerak. Innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlash: Yangi turizm mahsulotlari va xizmatlarini yaratish uchun innovatsion texnologiyalarni qo'llab-quvvatlash va rivojlantirish zarur.

Ta'lim va malaka oshirish: Turizm sohasidagi mutaxassislar uchun smart texnologiyalar bo'yicha ta'lim va malaka oshirish kurslarini tashkil etish lozim.

Ushbu takliflarni amalga oshirish orqali turizm boshqaruvini yanada samarali, barqaror va innovatsion yo'nalishda rivojlantirish mumkin bo'ladi.

References:

1. A. K. Tripathy, P. K. Tripathy, N. K. Ray, and S. P. Mohanty, "iTour: The Future of Smart Tourism", IEEE Consumer Electronics Magazine, Volume 7, Issue 3, May 2018
2. Ahmed, Z. va Alzahrani, A. 2017. Ijtimoiy kapital va AKT aralashuvi: Kontekstli munosabatlarni topish. Tadqiqot hujjatlari-ECIS 2017 materiallari. 2000-2016
3. Buhalis, D. and Amaranggana, A., (2015). Smart tourism destinations enhancing tourism experience through personalisation of services. In Information and communication technologies in tourism 2015 (pp. 377-389).Springer, Cham. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-14343-9_28
4. Buhalis, D.; Amaranggana, A. Smart tourism destinations enhancing tourism experience through personalisation of services. In Information and Communication Technologies in Tourism; Springer: Cham, Switzerland,
5. E. C. L. Muniz, G. A. Dandolini, A. A. Biz, and A. C. Ribeiro, "Customer knowledge management and smart tourism destinations: a framework for the smart management of the tourist experience – SMARTUR," Journal of Knowledge Management, vol. 25, no. 5, pp. 1336-1361, 2021.